

Христост иткдг Көринтин улст илгэсн негдгч бичг

Нүр үг

Павел Көринтд чонж бүрдэв. Тенд христианск жирһлд болн иткднь учрсн төр хаһхар Павел түрүн бичгэн Көринтд бөөдг иткдг улст илгэнэ. Тер цагт Көринт оһн келн улсин Ахья хотл балһсн бөөж. Тиигхд грек балһсн худд келһэрн делгрлт авчасмн, сойларн ик сана зүүжэсмн, зүсн зүүл шажарн темдгтэ бөөсмн. Апостол Павел чонжд хувагдлһна болн эрүн седклин сөрүһин төр тэвж, гер-мал болсна болн алядлһна тускар, чонжин диг-дарана, Эрүн Сәкүснә белгин тускар, үкләс әмдрлһнә тускар бөөх төрмүд халһхар санаһарн зовв. Эн сурврмудт Сән Зәңг ямаран хөрү өгчәхиг тер эврәннь бичгт йир гүүнәр үзүлжәнә.

Эн дегтрт Бурхна өгчәх белгүдәс хамгин сәәннь дурн болжахиг 13 бөлг үзүлжәнә.

Учр-утхин зура

Нүр үг 1.1–9

Чонжд болсн хувалһн 1.40 – 4.21

Өрк-бүлин мораль болн жирһл 5.1 – 7.40

Христианмуд болн буру номта улс 8.1 – 11.1

Чонжин бөөдл болн сөгдлһн 11.2 – 14.40

Христосин болн иткдг улсин әмдрлт 15.1–58

Йудьяд бөөх иткдг улст дем цуглулһн 16.1–4

Эврә керг болн ашлвр 16.5–24

Мендлһн

1¹⁻³ Бурхна таалар Христос Исусин апостол болтха гиж дудгдсн Павелас болн мана ах Состенас Көринтд бөөх Бурхна баг улст менд. Мана Эцк Бурхн болн Деед Эзн Исус Христос цаһан сана болн амулң бөөдл таднд өгтхэ. Христос Исусла ниилэд Бурхна болсн цуг улсла, талдан һазрмудар цугталань хамдан мана Деед Эзн Исус Христосин нер дууддг улсла тадн Бурхна улс болтха гиж Терүнэ дуудсн улс болжанат. Исус Христос – теднэ болн мана Деед Эзн.

Павел Бурхнд ханлтан өргжэнэ

⁴ Би тана төлө Бурхнд кезэ чигн ханлтан өргнөв, яһад гихлэ, Бурхн таднд Христос Исусар дамжулад цаһан сана күртэлэ. ⁵ Исус Христосла ниилсндэн тадн цуг халхар, зүсн-зүүл үгтэ болн медрлтэ болсарн байн болвт.

⁶ Христосин туск ном таднд батрв. ⁷ Тиигэд тадн мана Деед Эзн Исус Христос ирхиг күлэжэхлэ, Эрүн Сэкүснэ альк чигн билг таднд бөөнэ. ⁸ Христос тадниг тана итклд сүл күртл бэрх. Мана Деед Эзн Исус Христосин ирх өдрлэ тадн буру уга болхит. ⁹ Бурхн итклтэ. Тадниг Эврәннь Көвүн Исус Христосла – мана Деед Эзнлэ – иньглтхэ гиж Бурхн дуудвр кев.

Иткдг улс дунд болсн хувагдан

¹⁰ Ахнр-дүүнр, мана Деед Эзн Исус Христосин нерн деерэс би тадниг хоорндан зөвтэн багтад бөөтн гиж эржэнэв. Тадн хоорндан бичэ хувагдтн. Болв тадн ухан-седклэрн болн тоолврарн ни-негн болтн. ¹¹ Мини ахнр-дүүнр, Хлоин төрл-садн тадна хоорнд болжах зүтклдэнэ тускар нанд келлэ. ¹² Эн метклдэн иим болжана: негнь – би Павелынв гижөнэ, хойрдгчнь – би Аполынв, һурвдгчнь – би Кепинв, дөрвдгчнь – би Христосинв гицхэнэ. ¹³ Христос тиигтлэн хувагдви? Эс гихлэ Павел тадна ормд кирст хадата билү? Эс гихлэ тадн Павелын нернэ төлө уснд кирслгдвт? ¹⁴ Крисп болн Гайяс талдан нег чигн күүг тадн дундас уснд эс кирслсндэн би Бурхнд ханлтан өргжэнэв. ¹⁵ Тер учр деерэс таднас нег чигн күн мини нернэ төлө кирслгдлэ гиж келж чадшго. ¹⁶ Э, би Степаниг болн терүнэ өрк-бүлин улсиг

бас уснд кирслэв. Дэкж нам кениг кирслсэн би мел тодлж чаджахшв.

¹⁷ Яһад гихлэ, Христос намаг уснд кү кирслх көдлмш кетхэ гиж биш, Сэн Зэңг тархатха гиж илгэлэ. Тиигхлэрн Тер Христосин кирсин күч уга кешгоһар Сэн Зэңгиг күүнэ цецн ухана кел олзл-лго тархатха гижэнэ.

Христос – Бурхна чидл-күчнь болн цецн ухань болжана

¹⁸ Яһад гихлэ, мөңк зовлдн орх улст кирсин туск ном эргү ном болжана. Бурхн аврчах маднтн болхла, энтн Терүнэ чидл-күчнь болжана. ¹⁹ Бурхна Бичгт иигж бичэтэ: «Би цецн улсин медрлинь уга кехв, Би ухата улсин серлинь һазалхв». ²⁰ Тиигхлэ цецн күн альдв? Эс гихлэ ном цөөлһөч альдв? Эс гихлэ эн делкэн меткөч альдв? Эн делкэн цецн гисн юмиг һэргтэ болжахиг Бурхн үзүлв. ²¹ Яһад гихлэ, Бурхн Эврәннь цецн ухаһан олзлад, Терүг эмтн цецн ухаһарн межд чадшгоһар кев. Болв Бурхн мана тархажах эргү номар Христост иткдг улсиг аврхар шийдв. ²² Евреймүд өвөрц юм некнэ, грекмүд цецн уха хөөнэ. ²³ Бидн болхла кирст хадгдсн Христосин тускар цөөлһжөнөвидн. Евреймүдт Христосин туск цөөлһвр басгч болжана, буру номта улст Эннь эргү болж межджэнэ. ²⁴ Болв Бурхна дуудсн улст, евреймүдт, буру номта улст Христос Бурхна чидл-күчнь болн Терүнэ цецн ухань болжана. ²⁵ Яһад гихлэ, Бурхна чинэн татунь күүнэ чидл-күчнэс күчтэ болжана, Бурхна һэргнь күүнэ цецн уханас цецн болжана. ²⁶ Тиигэд, ахнр-дү-үнр, Бурхн тадниг дуудсн цагт кен болж йовсан ухалтн. Күүнэ медрлэр, тадн дунд цецн улс оln биш билэ, чидл-күчтэнь оln биш билэ, уңг-тохмарн бөөхтэнь оln биш билэ. ²⁷ Болв цецнинь ичэхин төлэ эн делкэн улс һэргтэ гиж тоолжасн эмитиг Бурхн шүүж авв. Чидлтәһинь ичэхин төлэ эн делкэн улс күчн уга гиж тоолжасн эмитиг Бурхн шүүж авв. ²⁸ Тоомсрта чинринь уга кехэр эн делкэн һөөлжэсн, күн биш гиж тоолжасн болн эгл улсиг Бурхн шүүж авв. ²⁹ Эн учр деерэс Бурхна өмн кен чигн күн бийән буульж чадшго. ³⁰ Бурхн тадниг Исус Христосла ниилүлв, Бурхн Христосар мана цецн уха кев. Христосар дамжад Бурхн мадниг чик седклтэ Эврәннь улс кев, мадниг килнцөс сулдхв. ³¹ Тиигэд Бурхна Бичгт иигж бичэтэ: «Бийән буульжах күн Деед Эзэн буультха!»

Кирст хадгдсн Христосин туск ном

2 Ахнр-дүүнр, би Бурхна нуувчиг цөөлхэр тадн тал ирхлэрн, онц үгмүд болн цецн уха олзлсн угав. ²Тегэд би танад бөөхлэрн, Исус Христосас болн Терүнэ кирс деер үкснэс талдан юм медшго болж шиидлэв. ³Тиигэд би танад ирхлэрн, чинэн тату билэв, ээдг, үүмдг билэв. ⁴Мини ном болн Христосин туск цөөлхвр күүнэ цецн ухана иткүлжэх үгмүдт бөөсмн биш. Терм Эрүн Сэкүснэ күч үзүллһнд бөөнө. ⁵Тиим учрас тана иткл күүнэ цецн ухаһар түшг кежэхш, Бурхна чидл-күчиг түшжэнэ.

Бурхна цецн ухан

⁶Итклдэн батрсн улс дунд цецн уха бидн тархаж йовनावидн. Болв эн цецн ухан эн делкэн болн эн делкэг һарджах, даруһас алгдх йосна улсин цецн ухан биш. ⁷Бидн Бурхна бултулжасн нуувч цецн ухаг тархажанавидн. Болв делкэ үүдөтл эн мана туурмжин төлө бөөсмн. ⁸Эн делкэг залжах йосна һардачнр эн цецн ухаг медсн уга. Яһад гихлэ, кемр тедн медсн болхла, туурмжта Деед Эзиг телж кирст хадшго билэ. ⁹Болв Бурхна Бичгт бичгдсэр: «Кен чигн күн үзэд уга, соңсад уга, ухаһарн эс медсн юмийг Бурхн бийдэн дурта улст белдв». ¹⁰Маднд терүг Эрүн Сэкүсэр Бурхн секж өгв, яһад гихлэ, Сэкүснд цугтан темдгтэ, нам Бурхна мергн ухань кевтэн темдгтэ. ¹¹Күүнэ ухан-седклиг терүнэ сүмснэс талдан кен медхмб? Тер кевэр Бурхна зүүжэх ухаг Бурхна Сэкүснэс талдан кен чигн медхш. ¹²Бидн эн делкэн сэкүсн биш, маднд Бурхна белглсн тоотыг меддгэр, Бурхнас Сэкүс аввидн. ¹³Тиигэд бидн күүнэ цецн уханас дассн үгмүдэр биш, Эрүн Сэкүснэс дассн үгмүдэр келжэнэвидн. Бидн Эрүн Сэкүснэ тоотыг Эрүн Сэкүстэ улст цөөлхжэнэвидн. ¹⁴Бурхна Сэкүсн уга күн Бурхна Сэкүснэ белгүд авч чадшго болжана. Тиим күн тер белгүдиг медж чадл уга, эргү юмнд тоолжана. Яһад гихлэ, зуг Эрүн Сэкүстэ күн терүнэ чинринь үнлж чадх. ¹⁵Бурхна Сэкүстэ күн цугтаһинь үнлж чадна, болв терүнэ тускар нег чигн күн тиигж чадшго. ¹⁶Бурхна Бичгт иигж бичэтэ: «Деед Эзнэ ухан-седклинь кен медсмб? Терүнд селвг кен өгч чадхмб?» Зуг бидн Христосин ухан-седклтэвидн.

3 Болв би, ахнр-дүүнр, Эрүн Сәкүстә улсла әдләр таднла күүндж чаджасн уга биләв. Христост иткжәх нилхлә әдл болн төрхәрә седвәрәр бәәдг таднла би күүндлөв. ²Би тадниг акун хотар биш, үсәр асрлав. Яһад гихлә, тадн терүг әдлхит бас белн болад уга биләт. Нам ода чигн акун хот идхдән тадн белн бишит. ³Яһад гихлә, тадн ода күртл килнцтә седвәрәр бәәһәт. Тадн үлү үзсндән, метклдсндән, килнцтә седвәрәр әс бәнт? Йирин улс мет бийән бәрдвт? ⁴Негнь – «Би Павелынв», ондань – «Би Аполынв» гиж келхләрн, тадн йирин улсла әдл болжахшвт? ⁵Апол гисн кемб? Павел гиснь кемб? Бидн – Бурхна зарцнр болжана-видн. Мадниг дамжад тадн Христост иткләт. Маднас кен чигн күн Деед Эзнә даалһсн кәдлмш кежәнә. ⁶Би эк тәрлөв, Апол усла, урһажань – Бурхн. ⁷Кен тәрснь, кен услснь учр уга. Чинртән Бурхн болжана. Яһад гихлә, Тер урһана. ⁸Тәржәхнь болн услжахнь әдл чинртә. Күн болһн эврәннь кесн кәдлмшәрн ачлгдх. ⁹Яһад гихлә, бидн цугтан Бурхна кәдлмш кежәнәвидн. Тадн Бурхна тәрәнә һазр болн Бурхна тосхлтс бас болжанат.

¹⁰Нанд Бурхна өгсн билг олзлад, би мергн тосхач мет ул тәвүв. Талдан күн терүн деер тосхжана. Болв тадна кентн болв чигн тер яһж тосхжәхт оньган өгх зөвтәт. ¹¹Яһад гихлә, тәвгдсн улас талданиг нег чигн күн тәвж чадшго болжана. Эн улнь Исус Христос болжана. ¹²Тер ул деер күн алт, цаһан мөнг, эрдни чолуд, мод, өвс болн салом олзлад тосхлтын кәдлмш кеж чаджана. ¹³Күн болһна кәдлмш үзгдәд бәәх. Юнгад гихлә, Деед Эзнә өдрт секгдхмн. Эн өдр һалар дамжад ирх, күн болһн ямаран кәдлмш кесиг һал сөрх.

¹⁴Кемр эн ул деер кесн керг һалд авгдлго торхла, тер күн ачлвр авх. ¹⁵Кемр терүнә кесн кәдлмш шатж одхла, тер күн ачлвр авшго, болв һалас тач авгдсмн мет авргдх. ¹⁶Тадн Бурхна сүм болжахан, тадна дотртн Бурхна Сәкүсн бәәхиг меддговт? ¹⁷Кемр кен чигн күн Бурхна сүмиг хамхлхла, терүг Бурхн уга кех. Яһад гихлә, Бурхна сүм әрүн, тадн тер сүм болжанат. ¹⁸Нег чигн күн бийән бичә меклтхә. Кемр эн делкән санаһар таднас кен негнь бийән цецнд тоолжах күн йосндан цецн болхин төлә һәртгә болх йоста. ¹⁹Яһад гихлә, эн делкән цецн гижәснь Бурхна нүднд һәртгә юмн болж үзгдәнә. Бурхна Бичгт иигж бичәтә: «Бурхн

мергн улсиг худл йовдлднь бэрж авчана». ²⁰ Бурхна Бичгт бас иигж бичэтэ: «Деед Эзн цецн улсин ухан керг угаһинь меднэ». ²¹ Тиигэд кен чигн күн улсар бичэ бардмнтха. Цугтан тадна болжана. ²² Павел, Апол, Кеп, эн делкэ, жирһл болн үкл, өдгэ бөөдл, эс гихлэ иргч – цугтан тадна. ²³ Тадн Христосин улс болжанат, Христос Бурхна болжана.

Христосин апостолмуд

4 Тадн мадниг Христосин зарцнрт болн Бурхна нуувч даалһсн улст тоолх йостат. ² Иим даалһвр өгсн улс итклтэ болх зөвтэ. ³ Тадн эс гихлэ талдан кен болв чигн мини тускар яһж ухалжахиг би төртэн авчахшв. Би эврэн бийдэн зарһ кешгов. ⁴ Мини седкл цевр. Болв эннь би буру уга күнв гиж лавлжахш. Деед Эзн мини зарһч. ⁵ Тиигэд цагасн өмн Деед Эзиг эс иртл кен чигн күүнэ зарһ бичэ кетн. Деед Эзн таг харһуд эс үзгдсн юмнд герл орулх, күүнэ зүркнэ күслиг илдкх. Тиигэд одж күн болһн Терүнэс эврэннь буульмж авх. ⁶ Ахнр-дүүнр, би энүг цугтаһинь бийиннь болн Аполын төлө келэв, тадниг Бурхна Бичгэр һардвр кетхэ, дастха гилэв. Кен чигн күн негэрнь деерлжж, онданднь дурго болх зөв уга.

⁷ Кен чамаг талдан улсас деегшэн өөдлүлв? Чамд бээсиг цугтаһинь Бурхн эс өглү? Кемр чамд энүг цугтаһинь Бурхн өгсн болхла, тиигхлэ, яһад энүгэр эс авсн кевтөһөр чи бардмн-жахмч? ⁸ Таднд цуг кергтэ тоот бээнэлм! Тадн байн болвт! Тадн мадниг угаһар хаадуд болвт! Таднла хамдан бидн бас эзрххин төлө би тадниг йосндан хаадуд болтха гиж седлэв. ⁹ Яһад гихлэ, Бурхн мадниг, апостолмудыг, хамгин сүүлд олна чирэд үзүлхлэрн, цаажла харһсн улс кевтэ һарһж үзүлсн болжана гиж би ухалнав. Мадниг цуг делкэ, Бурхна элчнр болн эмтн цугтан хэлэжөнө. ¹⁰ Христосин төлө бидн эргү болвидн. Тадн болхла Христосла ниилсндэн цецн улс болвт! Бидн күчн угавидн, тадн болхла күчтэт. Тадниг күндлжөнө, мадниг күндлжэхш. ¹¹ Эн кем күртл бидн өлсж ундасжалавидн, бидн шуурха-буурха хувцта билэвидн, мадниг гүвдг билэ, бидн эврэ гер угавидн. ¹² Бидн эврэннь һарар күнд көдлмш кежэнэвидн. Кемр мадниг харахла, бидн хэрүднь йөрэнэвидн. Кемр мадниг көөхлэ, бидн даажанавидн. ¹³ Кемр мадниг му келхлэ, бидн тедниг тогтнолनावидн. Бидн делкэд буг мет болвидн, эн кем күртл оln улст һазалгдсн

үлдл болвидн. ¹⁴Энүнэ тускар бичлэрн, би тадниг ичэхэр бичжэхшв. Болв тадниг эврэннь дурга үрдүд мет сурхар тиигжэнэв. ¹⁵Яһад гихлэ, Христосла ниилснд таднд олн багшнр бээнэ, болв эцкнр тооһарн баахн. Исус Христосла ниилэд Сэн Зэнг таднд авч ирэд би тана эцк болв. ¹⁶Тер учр деерэс нанас үлгүр автн гиж би тадниг эржэнэв. ¹⁷Тиигэд би тадн тал Деед Эзнлэ ниилэд бөөх эврэннь хээртэ итклтэ көвүнлэм эдл Тимофейиг илгэжэнэв. Тер көвүн таднд Христос Исусла ниилэд бөөх мини жирһлин тускар сана орулх, иткдг баг болһниг эргндэн яһж намаг суржахиг келх. ¹⁸Тадна зэрмсь намаг иршго гихэд санад, караглдг болв. ¹⁹Зуг кемр Деед Эзнэ таал учрхла, би тадн тал торлго ирхв. Тиигхлэрн би теднэ келжэсн үгиг биш, зуг чидлинь сөрхв. ²⁰Яһад гихлэ, Бурхна йосн келсн үгд биш, чидл-күчнднь бээнэ. ²¹Таднд юн кергтэ? Би тадн тал маля бэрж ирхмб, аль дургаһар, номһнар ирхмб?

Иткдг улс дунд аля йовдл һарһдг күүнэ тускар

5 Тадн дунд нам буру номта улс меддго аля йовдл һарһсн үлгүр бээнэ гиж йосндан келцхэлэ. Тернь болхла тадна негнтн эврэннь эцкиннь гергтэ бээнэ гижэнэ. ²Тадн болхла караглнат. Түүнэ ормд тадн гейүрхмн болвзат? Тиим йовдл һарһсн күн тадна багас көөгдтхэ.

³⁻⁴ Би таднла эс бээв чигн, седклэрн таднла бээнэв. Тадн дунд бөөх метэр би тиим йовдл һарһсн күүг яахан меднэв. Мана Деед Эзн Исусин нернэ төлө цуглрсн цагт би седклэрн таднла болхв. Маднла бөөх Исус Христосин күчэр тер күүнэ цогц махмудынь уга кехин төлө ⁵тадн терүг эрлгин үлмэд бэрүлх йостат. Терүнэ сүмсн Деед Эзнэ өдрт авргддгар тиигхмн.

⁶Таднд бийэн буульх учр уга. Элдх һуйриг невчкэхэн экн кевтнь өскэдгиг тадн медвт. ⁷Тадн бүклдэн цеврддгэр экни хуучн килнцэс цеврдтн. Тиигхлэрн тадн экн уга шин элдсн һуйрла эдл болхит. Мини медсэр, йосндан болхла тадн тиимит. Яһад гихлэ, Песахин хурһар тэкл тэклэ. Тер хурһн Христос болжана. ⁸Тиигэд килнцтэ болн хар саната хуучн эктэ биш экн уга өдмгтэ, цевр болн үнн өдмгтэ Песахин нээриг кехмн. ⁹Би эврэннь бичгтэн тадниг аля улсла бичэ харһтн гиж бичлэв. ¹⁰Эн делкэн аля улсла цугталань биш, эс гихлэ хармч, эс гихлэ хулхач, эс гихлэ худл шүтэнд мөргдг улсиг гиж би санжасн угав.

Яһад гихлэ, тадн эн делкәһәс һарх йостат. ¹¹ Болв би таднд, бийән ах-дүүд тоолжасн улс, эврән цалдн йовдл һарһад, хатуч, худл шүтәнд мөргдг, эс гихлэ ховч, эс гихлэ әркнч, эс гихлэ хулхач улсла бичә харһтн гиж бичләв. Нам тиим улсла хамдан хот бичә идтн. ¹²⁻¹³ Иткдг улсин багд эс ордг әмтнә зарһ келһн – мини керг биш. Бурхн теднә зарһ кешгов? Бурхна Бичгт иигж бичәтә: «Хар саната күүг эврәннь багас көөтн».

Христост иткдг улсин хоорндк зарһ

6 Керм тадн дунд кен чигн күн ондан күүнлә зарһцад бәәхлә, Христост иткдг зарһчнр зарһ кетхә гиж сурх зөв бәәнү? Тиим зарһиг Бурхнд иткдг улс кех зөвтә. ² Бурхна улс делкән зарһ кехиг тадн меддговт? Керм тадн делкән зарһ кех болхла, хоорндан болжах метклдәг эврән тәәлж чадшговт? ³ Бидн Бурхна элчнрин зарһ кехиг тадн меддговт? Тер төләд бидн мана бәәдлин төрмүдиг халһх арһта болх зөвтәвидн. ⁴ Керм тиим метклдән учрхла, иткдг улс дунд тоомср уга зарһчнр тал яһад одвта. ⁵ Ичкөвт! Тадн дунд Христост иткдг улсин метклдәг халһх цецн күн уга болхви? ⁶ Болв ах талдан дүүтәһән зарһцжана. Тедн Христост иткдг күүнд зарһ кех зөв өгчәнә. ⁷ Тадн нег-негнләһән зарһцхларн шүүгдсн болж һарчана. Таднд һарудсн улс болад үлдсн сән болвза? Меклгдсн күн болад үлдсн сән болвза? ⁸ Болв тадн бийән, эврәннь ах-дүүнрән му йовдлд орулад меклнәт.

⁹ Хар саната улс Бурхна орн-нутгар өнч кеж авч чадшгог тадн меддговта? Бийән бичә меклтн. Цалдн йовдл һарһдг күн биш, худл шүтәнд мөргдг улс биш, алячнр биш, гомосексуалистнр биш, ¹⁰ хулхачнр биш, хармч улс биш, әркнч улс биш, ховч улс биш, тонулчнр биш – эдн цугтан Бурхна орн-нутгар өнч кеж авч чадшго.

¹¹ Тадна зәрмтн тиим биләт. Болв тадн цеврлгдәд Бурхнд нерәдгдвт. Тадн Деед Эзн Исус Христосар болн мана Бурхна Сәкүсәр дамжад чик седклтә болвт.

Эврәннь цоғц-махмудар дамжад Бурхиг туурултн

¹² «Нанд ямаран чигн йовдл һарһх зөв бәәнә» гиж зәрм улс келцхәнә, болв зәрм йовдлмуд туста биш. «Нанд ямаран чигн йовдл һарһх зөв бәәнә», болв би юунань чигн ялч болшго

болжанав. ¹³«Хот – геснэ төлө, гесн – хотын төлө» гиж зэрм улс бас келшхэнэ, болв Бурхн терүг чигн, энүг чигн уга кех. Цогц-махмуд болхла цалдн йовдлын төлө бээхш, Деед Эзнэ төлө бөөнө. Деед Эзн цогц-махмудт килмжэн өгчөнө. ¹⁴Бурхн Деед Эзиг үкхлэнь эмдрүлв, мадниг бас Тер Эврэннь күчэр эмдрүлх. ¹⁵Тадна цогц-махмуд Исус Христосин цогц-махмудын мөчмүд болжахиг тадн меддговта? Тиигэд Христосин цогц-махмудын мөчмүдиг би авад, цалдн күүкд күүнэ мөчмүд кехий? Төрүц уга! ¹⁶Цалдн күүкд күүнлэ ниилсн күн, терүнлэ нег цогц-махмудта болж оддгиг тадн меддговта? Яһад гихлэ, Бурхна Бичгт иигж бичэтэ: «Хойрас нег махмуд болх». ¹⁷Болв Деед Эзнлэ ниилсн күн Терүнлэ седклөрн негн болна. ¹⁸Цалдн бөөдлэс зултн! Күүнэ һарһжах талдан килнц терүнэ цогц-махмудт харшлт болжахш, болв цалдн йовдл һарһдг күн килнц һарһад эврэннь цогцан өвдкэжэнэ. ¹⁹Тадна цогц-махмуд тадн дотр бөөх болн Бурхнас авсн Эрүн Сәкүснэ сүм болжахиг тадн меддговта? Тадн бийдэн эзн бишит. ²⁰Бурхн тадна ормд үнинь өглэ, тадниг хулдж авла. Тер төлөд Бурхиг эврэннь цогц-махмудар дамжад туурултн.

Гер-малын туск төрмүд

7 Тадна бичснэ тускар. Күн гер эс авхла сән*. ²Болв цалдн йовдл һаршгон төлө залу күн болһн гергтэ болх, күүкд күн болһн залута болх йоста. ³Залу күн эврэннь гер-мал болсна бооцана даалһвран гергнөннь өмн күцэх зөвтэ, гергн күн эврэ залуһиннь өмн бас гер-мал болсна бооцана даалһвран күцэх йоста. ⁴Гергн күн эврэннь цогц-махмудтан эзн биш болжана, залуны эзн болжана. Залу күн бас эврэннь цогц-махмудыннь эзн биш болжана, гергн эзн болжана. ⁵Нег-негнэсн бичэ зултн. Зуг цаг зуур зөвшөрэд, мөргүл кехин төлө салж чаджанат. Болв эрлг тадниг килнцд уһадгоһар терүнэ хөөн дэкн нег-негнлэһэн хамдан харһтн. Яһад гихлэ, тадн бийэн бәрж чадшгот. ⁶Энүнэ тускар би таднд заквр биш, селвг өгч келжэнэв. ⁷Цугтан нанла эдл болтха гиж би санлав. Зуг күн болһн Бурхнас авсн эврэ билгтэ, негн нег билгтэ, хойрдгчнь – талдан билгтэ. ⁸Гер-мал болад уга улст болн белвсн улст, нанла эдл һанцар үлдтн гиж би селвг өгчөнэв. ⁹Болв кемр тедн бийэн бәрж эс чаджахла, тедн гер авх йоста. Яһад

* Онданар умшхла: «Күн гер эс авхла сәний? – гиж тадн сурлат».

гихлэ, гер авсн һал мет шатжах седвэрэс деер болх. ¹⁰Гер-мал болсн улст би биш Деед Эзн заавр өгчэнэ: гергн күн залуһасн салх зөв уга. ¹¹Болв кемр гергн залуһасн салсн болхла, һанцарн үлдтхэ, эс гихлэ залутаһан эвцх кергтэ. Залу гергэн хайшго йоста. ¹²Наадксднь Деед Эзн биш, би келжэр бээнэв: кемр нег ахд Христост иткдго гергн бээхлэ, залутаһан тер бээхэр седжэхлэ, тиим залу гергнэсн салх зөв уга. ¹³Кемр күүкд күн эс иткдг залута болхла, тер залуһнь хамдан бээхэр седжэхлэ, тиим гергн залуһасн салх зөв уга. ¹⁴Яһад гихлэ, Бурхнд эс иткдг залу гергэрн дамжад Бурхнд нерэдгднэ, эс иткдг гергн залуһарн дамжад бас тиигнэ. Кемр тиим эс болсмн болхла, теднэ үрдүд буру номта улсин үрдүдлэ эдл болх бээсмн, болв тедн Бурхнд нерэдгдлэ. ¹⁵Зуг Бурхнд эс иткдг гергчүд болн залус салхар седжэхлэ, салтха. Иим саамд Бурхнд иткдг күн сул бээдлд тусжана. Юнгад гихлэ, Бурхн тадниг эвтэн багтад бээтхэ гиж дуудвр кев. ¹⁶Бурхнд иткдг гергн, чи эврэннь залуһан аврч чадшгоһан альдас меднэч? Эс гихлэ чи Бурхнд иткдг залу, эврэннь гергэн аврч чадшгоһан альдас меднэч?

Бурхна таалар бээтн

¹⁷Зуг күн болһн Деед Эзнэ шиидсэр болн Бурхна кесн дуудврар жирһтхэ. Эн зокъялд цуг иткдг улсиг би сурһжанав. ¹⁸Кемр Бурхн дуудсн цагт керчүлгдсн күн бээхлэ, тиим күн эврэннь керчүлһэн нуухмн биш болжана. Кемр Бурхн дуудсн цагт эс керчүлгдсн күн бээхлэ, тиим күүнд керчүлһн керг уга. ¹⁹Керчүлгдсн күн эс керчүлгдсн төр уга юмн. Хамгин чинртэнь – эмтн Бурхна заавр күцэлһн. ²⁰Күн болһн Бурхн дуудсн цагт бээсн бээдлэрн үлдх зөвтэ. ²¹Бурхн дуудсн цагт чи ялч бээсмн болхла, бичэ терүнэсн ич. Болв кемр чамд сулдхвр авх арһ бээхлэ, терүгэн олзл. ²²Яһад гихлэ, Христосла ниилэд бээтхэ гиж Бурхна дуудсн ялч, Христосин сулдхсн күн болжана. Түүшң Бурхна дуудсн сул күн Деед Эзнэ ялч болжана. ²³Бурхн тадниг хулдж авла, тиигэд тадн күүнэ мухла бичэ болтн. ²⁴Ахнр-дүүнр, күн болһн Бурхнла ниилэд дуудгдсн цагт бээсэрн үлдтн.

Гер-мал уга болн белвсн улсин тускар

²⁵Гер-мал уга улсин тускар келхлэ, Деед Эзнэ заавр нанд уга. Болв Деед Эзнэ хээрлтэр итклтэ бээсэр би иим санатав: ²⁶Өдгэ цагин күнд-түрүг оныгтан авч, күн болһн урднь бээснлэ эдлэр

бээсн деер гиж би санжанав. ²⁷Чамд гергн бөөнү? Тиигхлэ терүнэс сулдхар бичэ седэд бэ. Чи гер-мал болад угавч? Тиигхлэ герг бичэ хэ. ²⁸Болв кемр гер авхла, тиигхлэ килнц харшгоч. Кемр күүкн мордхла, тиигхлэ килнц харшго. Зуг гер-мал болсн улс өдгэ жирһлин күнд-түрүлэ харһх. Таднд би харм төржөнөв. ²⁹Ахнр-дүүнр, темдглсн цаг өөрдж йовна гиж би келхэр седлэв. Эн өдрэс авн гергтэ эмтн гергн уга мет бөөх йоста. ³⁰Һашуджах улс эс һашуджах метэр, байрта улс байр уга мет, хулд кедг улс мел юмн уга улсла эдл бөөтхэ, ³¹эн делкөг эдлжэх улс энүг эс эдлжэсэр бөөтхэ. Юнгад гихлэ, эн бөөдлэрн делкэ удлго жирһ-дгэн уурх. ³²Би тадниг ямаран чигн килмжэс сул бөөтхэ гилэв. Гер авад уга күн Деед Эзнэ кергт килмжэн өгнэ, Деед Эзнд та-асгдхар седнэ. ³³Гертэ-малта күн өдгэ тетквртэн килмжэн өгнэ, гергнөннь сэ хөөнэ. ³⁴Терүнэ седклнь хойр энгрэд бөөнэ. Гер-мал уга күүкд күн болн гижгтэ күүкд Деед Эзнэ төрт килм-жэн өгнэ, цогц-махмударн болн седклэрн Деед Эзнд бийэн яһж нерэдхэн ухална. Болв мордсн күүкд күн өдгэ цага төрмүдт кил-мжэн өгнэ, залуһиннь сэ хөөнэ. ³⁵Би иигж келхлэрн, таднд туста болтха гижэнэв. Би тадна юунд чигн харшлхар бөөхшв. Тадниг би чикэр бөөтхэ гижэнэв, тиигэд бийэн бүклднь мел харшлт уга-һар, Деед Эзнэ керг-үүлд церглтхэ гижэнэв. ³⁶Кемр кен чигн күн үг орулсн гижгтэ күүкдтэ чикэр бийэн эс бэржэхт тоолжахла, те-рүндэн дегд дурта болад гер авхар седжэхлэ, тер эврэннь дурарн тер күүкэн авх йоста. Энүнд килнц уга. ³⁷Кемр күүнд гер бичэ ав гиж эс келвчн, тернь гер авшго болад, бийэн һартан бэрэд, ю ке-хэн шиидэд, гижгтэ күүк эс авхла, чик йовдл харһх. ³⁸Тиигэд гер авсн күн чик йовдл харһжана, гер эс авчак күн терүнэс үлү сэн йовдл харһжана. ³⁹Залу эмд бөөтл гергн залутаһан холвата. Кемр залунь өнгрхлэ, тер сул күн болад, седкл туссн күүнд мордж чад-жана. Зуг тер күн Деед Эзнд иткдг болх йоста. ⁴⁰Болв би хүвдэн иигж тоолжанав: сулдсн күүкд күн мордлго үлдхлэрн буйн-кишг-тэ болх. Би болхла Бурхна Сәкүстэв гиж санжанав.

Худл шүтэнд нерэдсн хотын тускар

8 Тадна бичсн худл шүтэнд нерэдсн хотын тускар. «Бидн цуг-тан медрлтэвидн» гиж зэрм улсин келсиг бидн медрлтэвидн. Эннь чик, зуг тиим медрл күүнд ик сана зүүлһнэ, дурн болхла терүг батрулна. ²Кемр кен чигн күн юм медрлтэвидн гижэхлэ, үнндэн

болхла, тиим күн медх дүнгөһөн меджэхмн уга болжана. ³Болв Бурхн Бийдэн дурта күүг меднө. ⁴Тиигэд худл шүтэнд нерөдсн хотын тускар келжөнөв. Эн делкэн худл шүтэн мел чинр угаһинь бидн меднөвидн. Бурхн һанцхн, Түүнэс ондань уга. ⁵Тенгрт болн һазр деер бурхд бөөнө гиж келцхэдг болв чигн, үнндэн болхла, оһн бурхд болн деедс бөөнө. ⁶Болв маһнд болхла, һанцхн Бурхн болн Эцк бөөнө. Тер – цуг делкэн Үүдөч, бидн Терүнө төлө бөөнөвидн. Мана төлө һанцхн Деед Эһн Исус Христос бөөнө. Терүгэр даһжад цугтан үүдлө, терүгэр даһжад бидн жиһл аввидн. ⁷Болв терүг меджэхнь цугтан биш. Зөрм улс худл шүтэнлө иһлдөд, тиим хот уухларн, терүгэн худл шүтэнэ гиж санцхана. Тиигэд сээг мууһас йилһх арһ баһ болсар, тедн бийән хотар бузрдасмн болж тоолжана. ⁸Болв эдлх хот мана холваг Бурхнла ясулжаһмн уга. Кеһр бидн хот эс эдлхлө, бидн мел юм гежжэхшвидн. Кеһр бидн хот эдлжэхлө, мел юм олжаһшвидн. ⁹Болв тана сул бөөдл баһ итклтө улсиг килнцд бичэ орултха гиж болһатн. ¹⁰Кеһр сээг мууһас йилһх тату арһта күн, медрлтө чамаг буру номта улсин сүмд сууһад хот уужаһинь үзхлэрн, эннь худл шүтэнд нерөдсн хот идхднь урмд өгхий? ¹¹Тиигж күч уга улсиг, ах-дүүг тана медрл алшгой? Христос терүнө төлө үклүс. ¹²Тиигэд аһр-дүүһриннь өмнөс килнц һарһларн болн теднө сээг мууһас йилһх арһ шавтахларн, тадн Христосин өмнөс килнц һарһжанат. ¹³Тер төлөд кеһр мини ах-дүүг эдлх хот килнцд уһаһахла, терүг килнцд уһаһаһгон төлө би мах төрүц идшгов.

Апостолмудын зөв болн даавр

9 Би сул күн биший? Би апостол биший? Мана Деед Эһн Исусиг би үзөд угай? Тадн Деед Эһн мини кесн көдмшин аһнь болжаһшийт? ²Кеһр би талдан улст апостол биш болхла, яһв чигн би тадндан апостолв. Юһгад гихлө, Христосла һилснд тадна жиһл намаг апостол болжасна темдг. ³Намаг шалһхла, би иигж бийән харсдув: ⁴Наһд хот идх болн уух зөв угай? ⁵Мини зуульчлһнд Бурхнд иткдг гергм талдан апостолмудла, Деед Эһнө аһр-дүүһрлө, Кеһлө эдл намаг даһж чадшгой? ⁶Эс гиж һанцхн би болн Бар-Наба хойр эврәннь теткврән олхмби? ⁷Ямаран салдс эврәннь һаруһан даһшдви? Уста үзм тэрчкэд, ямаран тэрөч терүнө темс эс идхмб? Мал хэрүлжэх күн, терүнө үснөс эс уухмб? ⁸Би энүнө тускар күүнө хэлөцөс иштөһөр келжөнү?

Закан терүнэ тускар эс келжэнү? ⁹Яһад гихлэ, Мошен Заканд иигж бичэтэ: «Буудя цокжах царин ам бичэ бо». Бурхн цард сана зовжану? ¹⁰Йирдэн болхла, Бурхн мадна тускар келжэхший? Мадна тускар болго. Яһад гихлэ, иигж бичэтэ: «Һазр халжаж болн буудя цокжах күн, урһцин нег энгнь авх нөөлвртәһәр көдлх зөвтә». ¹¹Бидн тадн дунд Эрүн Сәкүснә эк тәрвидн. Кемр бидн хәрүднь теткврин дөң авчакла, тернь ик болхий? ¹²Кемр талдан улст таднас эн дөң күлөх зөв бөөхлэ, терүнәс үлү зөв маднд бөөнә. Болв бидн эн зөвөн олзлжажшвидн. Христосин туск Сән Зәңг торлго тардгар бидн цугинь даахдан белнвидн. ¹³Сүмд церглжәсн улс сүмәс тетквр авдгиг тадн меддговта? Тәкл тәкдг ормд церглжәх улс тәклин малас эврәннь хүвән авх зөвтәй? ¹⁴Сән Зәңг тархажаж улс тедү мет терүнәс жирһлиннь тетквр олх йоста гиж Деед Эзн закв. ¹⁵Болв би эн зөвин нег чигинь олзлсмн угав. Тиигәд би эн зөвиг бийиннь төлө эдлхәр бичжәхшв. Тиим юм һарһхин орнд би шулуһар үксв. Нег чигн күн бардмнх учр нанас булаж чадшго. ¹⁶Сән Зәңг тархасарн би бардмнж чадшгов. Эн нанд өгсн заавр. Кемр Сән Зәңг эс тархахла, би басл зовлң эдлхв! ¹⁷Кемр энүг эврәннь дуар тархасмн болхла, тиигхлэ би мөңгәр ачлгдх зөвтә бөөсмн. Зуг би даалһврар цөөлһвр кежәнәв, яһад гихлэ, Бурхн нанд эн төриг күцәтхә гиж даалһв. ¹⁸Тиигхлэ мини ачлвр ямаранв? Сән Зәңгиг би өңгәр цөөлһжәнәв, терүнә өгчәх зөвиг би олзлжажшв. ¹⁹Би кенә чигн ялч эс болсн бийнь олн улсиг Бурхнд иткүлхәр би бийән цугтаннь ялч кевв. ²⁰Христост евреймүдиг иткүлхәр би еврей болв. Мошен заһаһар эс бөөв чигн Мошен заһаһар бөөдг улст, тедниг Христост иткүлхәр би заһа күцәдг күн болв. ²¹Закан угаһар бөөдг әмтнд тедниг Христост иткүлхин төлө би закон уга күн болв. Болв эннь намаг Бурхна заһа эс күцәжәнә гижәх темдг биш, терүнәс үлү би Христосин заһа күцәжәнәв. ²²Күчн уга улст, тедниг Христост иткүлхәр би күчн уга күн мет болв. Цугтаннь төлө би цугнь болв, тиигхләрн зәрмсинь яһад болв чигн Христост иткүлхәр тиигв. ²³Энүг цугтаһинь би Сән Зәңгин төлө кежәнәв, эврән чигн Терүнә әдс авхар седләв. ²⁴Урлданд олн улс гүүнә, болв һанцхн күн диилвр бәрнә. Тер төлөд ачлвр авхар гүүтн. ²⁵Бөкнр цугтан бийән чаһ бәрнә. Энүгән тедн цаг зуур ачлврин төлө күцәнә, бидн болхла энүг мөңк ачлврин төлө кежәнәвидн. ²⁶Тиигәд би керг угаһар гүүшгов, аһарт

нудрмарн сегсрж ноолдшгов. ²⁷ Болв би эврэннь цогц-махмудан харднав, терүг эврэннь седсэрн бэрнэв. Иигж би талдан улст ном цөөлхлэрн, урданд орх зөвөн геешгон төлө тиигнэв.

Худл шүтэнд бичэ мөргтн

10 Ахнр-дүүнр, мана өвкнр цаһан үүлэр харсгдж йовж, тедн цугтан Улан теңгс һатлсиг тадниг медтхэ гиж би санлав. ² Үүлд болн теңгст орулсар тедн Мошелө ниилв.

³Тедн цугтан Бурхна күчэр өггдсн өдмг идлэ, ⁴тедниг дахсн уулын хадар Бурхна гүүлсн уснас уула. Тер хаднь Христос бөөж.

⁵ Болв тер бийнь Бурхн теднэ ик зууһинь таассн уга, теднэ үксн цогцнь эрм-цаһан кедэд эргндэн хайгдв. ⁶Мадн Израилин өвкнрлө эдл хар саната йовдлмуд һарһхар бичэ седтхэ гихлэ, тернь үлгүр болжана. ⁷Теднэ зэрмснь худл шүтэнд мөргснлэ эдл бидн тиигх йосн угавидн. Бурхна Бичгт иигж бичэтэ: «Өмтн сууһад хот идэд, ууһад, дөкэд эклэд биилцхэв». ⁸Бидн теднэ зэрмсиг дураж, аля кех зөв угавидн. Аштнь тиим йовдл һарһснд нег өдр 23.000 күн үкв. ⁹Зэрм улсиг дураһад, бидн Христосиг сөрх зөв угавидн. Аштнь тедн моһад зуулһад үкцхэв. ¹⁰Зэрм улсиг дураһад бидн һундл келх зөв угавидн. Аштнь тедн алачар ка цокгдв. ¹¹Эннь талдан улст үлгүр болдгар учрв, эннь маднд сагар бөөлһнэ темдг болв. Яһад гихлэ, бидн цагин чилгчд бөөнэвидн. ¹²Кемр тадн батар зогсажанавидн гиж санжахла, саглтн, унж одвзат. ¹³Тадна һатлж һарсн сөрү йовдлмуд йирин күүнэ сөрү йовдлмуд болжана. Болв Бурхн итклтэ, таднд чидлэстн даву юм сөрүлшго. Сөрүлсн цагт тадниг даахин төлө Бурхн хаалһ һарһж өгх. ¹⁴Тиигэд күндтэ ахнр-дүүнр, худл шүтэнд мөргхэсн зултн. ¹⁵Би таднд, ухата улст гиһэд, келжэнэв. Мини келсиг эврэн йилһэд хэлэтн. ¹⁶Кемр бидн Бурхнд ханлтан өргэд йөрөлин ааһас уужахла, Христосин цусиг хувалцжахший? Кемр бидн өдмгэс хуһлж авхларн бидн Христосин цогц-махмуд хувалцжахший? ¹⁷Негхн өдмг бөөдг болжана. Бидн олн болв чигн нег цогц-махмуд болжанавидн, яһад гихлэ, бидн нег өдмгэс иднэвидн. ¹⁸Израилин улсиг хэлэлт: Тэкл тэксн хотас идсн улс тэклин ширэн көдлмшт орлчачнр эс болшгой? ¹⁹Тэкл тэксн хот эс гихлэ, худл шүтэн чинртэ гиж би санжану? ²⁰Уга, зуг буру номта улс тэкл тэклхэрн, тер хотан Бурхнд биш, хар сөкүсдт өгчэнэ гиж би келжэнэв. Би тадниг хар сөкүсдлэ бичэ

үүрлтхэ гижэнэв. ²¹Тадн Деед Эзнэ ааһас болн хар сәкүснэ ааһас дегц ууж чадшгот. Тадн нег кемлә дегц Деед Эзнэ ширән ард болн хар сәкүсдин ширән ард сууж чадшгот. ²²Деед Эзиг бидн уурлулхмби? Бидн Терүнэс чидлтэй? ²³«Ю болв чигн кех зөв бээнэ» гиж зөрм улс келцхэнэ, зуг цугтад олз бээнэ гиж келж болшго. «Ю болв чигн кех зөв бээнэ», зуг цугтан батр-жахш. ²⁴Кен чигн күн эврэ бийиннь олз бичэ хээтхэ, өөрхн улсиннь олз хээтхэ. ²⁵Базрт хулдгджах махнас дуртаһан идтн. Зуг сээг мууһас йилһхх арһин сурврмуд бичэ тэвтн. ²⁶Яһад гихлэ, «һазр болн терүн деерк кевтән Деед Эзнэ». ²⁷Кемр Бурхнд иткдго күн таниг хот эдлтн гихэд дуудхла, йовхар седхлэ, йовад цугтаһинь идтн. Зуг сээг мууһас йилһх арһин сурврмуд бичэ тэвтн. ²⁸⁻²⁹Кемр таднд кен негнь иигж келхлэ: «Энүгэр тәкл тәклэ», тиигхлэ тер хотыг энүг келсн күүнэ төлө бичэ идтн, сә-эг мууһас йилһх арһин төлө бас бичэ идтн: Би тадна арһин биш, терүнэ арһин тускар санжанав. «Болв мини сул бээдлд талдан улсин сээг мууһас йилһх арһ яһад боомтг болжахмб? ³⁰Кемр би зальврад хот эдлжэхлэ, тиигхлэ тер хотас кәлтэ мини тускар яһад му келжэхмб? Эн хот уусндан би Бурхнд ханлтан өргжәнэв» гиж негнь келнэ. ³¹Тер төлөд тадн кежәх тоотан иджәхләрн, эс гихлэ уужахларн Бурхн туурдгар кетн. ³²Тадн евреймүдт, буру номта улст, Христост иткдг Бурхна багд чигн харшлт болдгоһар жирһтн. ³³Нанла эдл бээтн. Би цугтаднь юунднь чигн тааста болхар седнэв, бийдән олз хээжәхшв, талдан улс авргдтха гихэд теднэ сә хээнэв.

11 Би Христосиг яһж дуранав, тиигж тадн намаг дуратн.

Хургин зокъялмуд

²Тадн намаг кезэ чигн мартлго, мини өгсн номар бээснд би тадниг буульжанав. ³Болв би тадниг иим юм медтхэ гижәнэв: Христос залу болһна толһач, гергнэ толһачнь залуһ болжана, Христосин толһачнь Бурхн болжана. ⁴Тиигэд залу болһн махлан авлго мөргжәхлэ эс гихлэ әәлдхлэ, тер күн Христосиг күндлдон темдг. ⁵Толһаһан бүрклго мөргжәх эс гихлэ әәлдхжәх күүкд күн болһн эврәннь залуһан күндлжәхш. Эннь күүкд күн толһаһан таахлулснла эдл болжана. ⁶Кемр күүкд күн толһаһан

бүркшгоһар бөөхлө, тиигхлө тер толһаннь үсән аһрар хөөчлтхэ. Болв күүкд күн үсән хөөчлх хусата толһата болхасн ичжэхлө, ти-игхлө тер толһаһан бүрктхэ. ⁷Залу күн Бурхна дүр болн Терүнө туурмж үзүлжэсэрн толһаһан бүркшго болжана. Күүкд күн бол-хла залуһиннь туурмж үзүлжэнэ. ⁸Яһад гихлө, залу күн күүкд күүнэс үүдэгдсмн биш, күүкд күн залу күүнэс үүдэгдлө. ⁹Залу күн күүкд күүнэ төлө үүдэгдсн биш, күүкд күн залу күүнэ төлө үүдэгдлө. ¹⁰Тиигэд Бурхна элчнрин төлө күүкд күн толһадан боодг бүркэгтэ болх зөвтэ. ¹¹Болв Деед Эзнэ ниичөһөр гергн за-луһиннь медлд бөөх йоста, залу гергнәннь медлд бөөх йоста. ¹²Яһад гихлө, күүкд күн яһж залу күүнэс үүдэгдсмб, тиигж ода залу күн күүкд күүнэс төрнө. Зуг цугтан Бурхнас үүднэ. ¹³Эврэн ухалтн: күүкд күн Бурхнд толһаһан бүрклго мөргсн сән йовдлий? ¹⁴⁻¹⁵Залу күн ут үстэ болхла, ичртэ бөөдгинь темдг. Күүкд күн ут үстэ болхла, эннь күндлһнэ темдг гиж йиртмжин бийнь мад-ниг сурһжахший? Ут үсн энүнд бүркэг болтха гиж өггдж. ¹⁶Кемр энүнэ тускар зүткдх күн бөөхлө, би иигж келхв: маднд чигн, Бурхнд иткдг багмудт чигн ондан авъяс уга.

Деед Эзнэ асхна хотын тускар

¹⁷Болв диг-дарани заавр өгхлөрн, би тадниг буульхар бөөхшв. Яһад гихлө, тадна хургас мунь ик, олзнь баһ. ¹⁸Тиигэд хамгин тү-рүнд тадн хурган хурхларн, хоорндан хувагдна гиж сонслав. Би энүнэ зөрмднь иткжэнэв. ¹⁹Таднас кен итклтәһинь медхин төлө тадн хоорнд хувагдлһн маһд уга бөөх зөвтэ. ²⁰Тадн хамдан хурх-ларн, Деед Эзнэ хот уужахшит. ²¹Юңгад гихлө, күн болһн наадк-сан күлөлго эврәннь хотан иднэ. Тиигэд зөрмснь хот уга үднэ, зөрмснь согтна. ²²Хот идх, уух эврө гер таднд угай? Эс гихлө тадн Бурхна иткдг улсиг күндлжәхшт, хоосн улсиг дорацулжант? Би таднд ю келхмб? Тадниг иим юм һарһснд буульхмби? Уга. Би бу-ульшгов. ²³Яһад гихлө, би Деед Эзнэс таднд өгсн ном авлав. Бө-рүлж өггдсн сөөһөр Деед Эзн Исус өдмг авад, ²⁴Бурхнд ханлтан өргэд, өдмгиг хуһлад Тер иигж келж: «Тадна төлө тәкл тәкжәх эн мини цогц-махмуд. Намаг санад тиигж кетн». ²⁵Терүнлө әдл асхна хотын хөөн ааһ авад иигж келв: «Мини цуснас тогтсн эн шин бо-оцана ааһ. Үүнэс уухларн, Намаг санад тиигж кетн». ²⁶Яһад гихлө, тадн эн өдмг идхлөрн болн эн ааһар уухларн, Деед Эзиг иртл, тадн Терүнө үклиг герчлжәнөт. ²⁷Тиигэд эн өдмг идсн, эс гихлө

Деед Эзнэ ааһас терүг күндлүгө уусн күн Деед Эзнэ цогц-махмудын болн цусна өмнөс килнц һарһсндан бурута болх. ²⁸Күн болһн бийән шинжлчкэд Деед Эзнэ өдмг идтхэ, Терүнэ ааһас уутха. ²⁹Кемр эн өдмг идэд болн эн ааһас уужах күн Деед Эзнэ цогц-махмудын тускар эс санхла, тер күн идх-уух цаглаһан бийән зарһд орулжана. ³⁰Тер учрар тадна ик зунь чинән уга болн гемтэ, зәрмснь үкж одв. ³¹Кемр бидн бийән шинжлэд бөөсмн болхла, Бурхн мана зарһ кешго билэ. ³²Болв мадниг делкэлэ хамдан цаажла харһулшгон төлэ Деед Эзн мана зарһ кеснд бидн суһуль авनावидн. ³³Тиигэд мини ахнр-дүүнр, кемр тадн хамдан хот идхэр цуглрларн, нег-негән күлэтн. ³⁴Кемр тадн өлсж йовхла, хамдан цуглрларн, Бурхна зарһла харһшгон төлэ гертән хотан уучкад харһн. Ондан төрмүдэр болхла, би таднд ирхлөрн заавр өгнөв.

Эрүн Сәкүснә билгүд

12 Тадна бичсн Эрүн Сәкүснә билгүдин тускар. Тадниг теднә тускар медтхэ гилэв. ²Бурхн уга бөөдлэр бөөхдән, тадниг күн түлкжөх мет, келн уга худл шүгэдт мөргдгән тадн меднәлмт. ³Тиигэд кемр Бурхна Сәкүсн күүһәр дамжад келжәхлэ, күн Исусиг хараж чадшгог тадн медтхэ гижәнөв. Зуг күүһәр дамжад Эрүн Сәкүсн эс келхлэ, нег чигн күн: «Исус – Деед Эзн» гиж келшго. ⁴Зүсн-зүүл билгүд бөөнә, болв Сәкүсн нег кевтән. ⁵Зүсн-зүүл церглтс бөөнә, болв Деед Эзн нег кевтән. ⁶Бурхна зүсн-зүүл йовдлмуд бөөнә, болв Бурхн нег кевтән. Цугтаднь эн юмиг Бурхн өгнө. ⁷Олна сән бөөдлин төлэ күн болһнд билг өгчәхдән Сәкүсн Бийән үзүлжәнә. ⁸Негнднь Эрүн Сәкүсн цецнә үг өгнө, талдан күүнд медрлин үг өгнө. ⁹Талдан күүнд Эрүн Сәкүсн иткл өгнө, зәрмсднь Эрүн Сәкүсн эдгэдг билг өгнө. ¹⁰Зәрм күүнд Эрүн Сәкүсн өвәрц юм һарһх билг, зәрмднь – әәлдх билг, зәрмсднь – сәкүсд йилһж чадх билг, талдан күүнд – оln келәр келдг билг, зәрмсднь – оln улсин кел цәәлһж өгх билг өгнө. ¹¹Болв эннь цугтан ор һанцхн Эрүн Сәкүснә йовдлмуд болжана. Тиигэд Эрүн Сәкүсн Эврәннь таалар күн болһнд билг өгнө.

Оln мөчмүдтә цогц-махмуд

¹²Күүнә цогц-махмуд негн болв оln мөчмүдтә. Оln мөчмүдтә болв чигн, болв тедн нег цогц-махмуд бүрдәжәнә. Тиигж Христосин тускар келж болжана. ¹³Яһад гихлэ, нег Сәкүсн мадниг,

евреймүдиг болн буру номта улсиг, ялчнриг болн сул бөөх улсиг нег цогц-махмудын мөчмүд кев. Бидн цугтан Бурхнас нег Сәкүс аввидн. ¹⁴Цогц-махмуд нег әнгәс биш, оln әнгәс бүрднә. ¹⁵Кемр кәл иигж келсн болхла: «Би һар эс болсндан, цогц-махмудын мөч бишв». Әнүнәс кәлтә цогц-махмудын мөч биш болхви тер? ¹⁶Кемр чикн иигж келсмн болхла: «Би нүдн эс болсндан цогц-махмудын мөч бишв». Әнүнәс кәлтә цогц-махмудын мөч биш болхв тер? ¹⁷Кемр цогц-махмуд бүклдән нүдн болсн болхла, тиигхлә яһж тер соңсх бөөсмб? Кемр цогц-махмуд бүклдән чикнәс бүрдсмн болхла, яһж тер үнрчлх бөөсмб? ¹⁸Болв Бурхн зүсн-зүүл мөчмүдиг Әврәннь седвәрәр цогц-махмудт тәвв. ¹⁹Кемр цугтан нег мөч болсн болхла, тиигхлә цогц-махмуд уга болх билә. ²⁰Болв оln мөчмүд бәәнә, зуг цогц негн болдг. ²¹Нүдн һарт иигж келж чадшго: «Чи нанд керг угач». Толһа кәлд бас иигж келшго: «Тадн нанд керг угат». ²²Түүнәс үлү чинән уга мөчмүд улм кергтә болжана. ²³Цогц-махмудын баһ чинртәд тоолгджах мөчмүдт бидн ик оныгтаһар килмжән өгнәвидн. Күн үшшго мөчмүдиг бидн талдан нүднәс әвтәһәр далдлна-видн. ²⁴Болв сәәхн мөчмүдт тиим килмж керг уга. Бурхн цогц-махмуд бүрдәхләрн, килмж керглгджәх мөчмүдт икәр килмж тусдгар бүрдәж. ²⁵Тиигәд цогцд хувалһн уга, мөчмүд цугтан нег-негндән әдл килмж өгчәнә. ²⁶Кемр цогцин нег мөч зовжахла, терүнлә хамдан мөчмүд цугтан зовжана. Кемр нег мөчиг туурулжахла, терүнлә хамдан мөчмүд цугтан байрлна. ²⁷Тадн Христосин цогц-махмуд болжанат, таднас күн болһн Терүнә мөч болжана. ²⁸Христост иткдг улс дунд Бурхн түрүләд зәрмснь – апостол болтха, хойрдгчнь – әәлдәчнр, һурвдгчнь – багшнр болтха гиж шийдж. Зәрмстнь Бурхн өвәрц юм кех, зәрмстнь – әдгәх арһ, зәрмстнь – дөң болх, зәрмстнь – һардх, зәрмстнь – оln келәр келдг арһ өгч. ²⁹Цугтан апостолмудый? Цугтан әәлдәчнрий? Цугтан багшнрий? Цугтан өвәрц юм һарһх арһтай? ³⁰Цугтан әмдрүлдг билгтә болхий? Әмтн цугтан зүсн-зүүл келәр келж чаддвн? Цугтан кел цәәлһж чадх арһтай? ^{31a)}Түүнәс чинртә билгтә болхар седтн.

Дурна тускар

^{31b)} Би таднд терүнәс үлү сән хаалһ үзүлсүв.

13 Кемр би цуг эмтнэ келэр, нам Бурхна элчнрин келэр келдг болад, зуг дурн уга болсмн болхла, тиигхлэрн би хэнкн-жэх улан мөнгн көңкрг мет болн көгжмин ээтэ цаң мет болх билэв. ²Кемр нанд ээлдэчин билг бөөһэд, цуг нуувчиг меддг болад, цуг медрлтэ болн итклтэ болсарн уул көндөж чаддг болхла, зуг дурн уга бөөхлэ, тиигхлэ би юмн бишв. ³Би кемр бээсэн цугтаһинь түгәһэд өгәд, нам эврәннь цогц-махмудан шататха гихәд өгсмн бийнь, дурн уга болхла, нанд мел олз уга. ⁴Дурн тесвртэ болн цаһан саната, дурн үлү үзхш, караглхш. Дурн ик сана зүүхш, ⁵модьрун биш. Дурн бийдән олз хээхш, уурта биш, өшә некхш.

⁶Дурн өшәтэ юмнд байрлхш, болв үнн юмнд байрлна. ⁷Дурн цугинь даана, цугтаһинь иткнэ, цугтаднь нөөлнэ, дурн тесвртэ. ⁸Дурн мөнк. Ээлдхл чилх, келн тагчгрх, медрл уга болх. ⁹Яһад гихлэ, мана медрл күцц биш, мана ээлдхлһн күцц биш. ¹⁰Болв кемр күцц юмн ирхлэ, дутунь уга болх. ¹¹Би нилх цагтан нилхинэр келдг билэв, ухалдг билэв, нилх бичкнэ тоолврта билэв. Болв бөдүн күн болхларн, би бичкнэк цага тоотыг авсн угав. ¹²Ода бидн цугтаһинь бүркг нүр үздгт үзжэхэр үзжөнөвидн, хөөннь бидн цугтаһинь чирәһэрн нүүрцж үзхвидн. Ода би юм күцц медхшв. Бурхн намаг меддг эдлэр хөөннь би цугинь күццднь медхв. ¹³Ода деерән һурвн юмн үлджәнә: иткл, нөөлвр, дурн. Эднәс хамгин чинртәнь дурн болжана.

Ээлдхлин болн олн келэр келдг билг

14 Дурнд седклән тэвтн. Эрүн Сәкүснә билгүд, түүнәс үлү-һәр ээлдхлин билг авхар седтн. ²Медгддго келэр келжәх күн күүнд биш Бурхнд келжәнә. Яһад гихлэ, терүнә келсиг күн меджәхш. Эрүн Сәкүсәр дамжад нуувч тер келжәнә. ³Болв ээлдәч әмтиг сурһжана, урмд өгчәнә, тогтнулжана. ⁴Медгддго келэр келжәх күн бийән сурһжана. Ээлдәч болхла иткдг улс сурһжана. ⁵Би болхла таднас күн болһн медгддго келэр келтхә гиж санлав, болв тадн ээлдхлэ деер болх. Бурхнд иткдг улс сурһхин төлә медгддго келэр келсиг кен болв чигн эс цөөлһхлэ, ээлдхл келжәх күн медгддго келэр келжәх күүнәс даву. ⁶Тиигәд, ахнр-дүүнр, кемр би тадн тал ирәд медгддго келэр келхлэ, терүнәс таднд ямаран олз болхмб? Кемр би, нанд Бурхна сексн тоотыг эс гихлэ

медрл, эс гихлэ аэлдхл, эс гихлэ ном таднд авч эс ирхлэ, мел олз уга. ⁷Үлгүрнь, эмн уга көгжмин инструментмуд авад хэлэтн: флейтиг эс гихлэ арфиг. Кемр тал-талдан э эс хархла, ямаран айс нааджахиг яһж медхмб? ⁸Кемр бүрэ бүшкүр шишлн докъя эс өгхлэ, кен дээнд белдхмб? ⁹Түүшн таднла болжана. Кемр тадн эврәннь келэр медгддо үг келхлэ, тана келсиг яһж медхмб? Тадна келсн юмн биш. ¹⁰Делкэд оln зүсн-зүүл келн бөөнэ, тедн цугтан эврэ чинртэ. ¹¹Кемр би келнэ чинр эс меджэхлэ, тер келэр келжэх улс нанд талдан орна улс болх, би теднд талдан орна күн болхв. ¹²Түүшн танад болжана. Тадн Эрүн Сәкүснэ билгүд авхар икэр седжэхлэрн, иткдг улс сурһхд церглжэх билгүд икэр олзлтн. ¹³Тиигэд талдан келэр келжэх күн эврәннь келэн цөөлһхин төлө зальвртха. ¹⁴Яһад гихлэ, кемр намаг талдан келэр зальврхла, мини сәкүсн зальврна, мини ухан терүнэс мел олз авчаш. ¹⁵Тиигхлэ би яахмб? Би Эрүн Сәкүсэрн зальврнав, болв ухаһарн бас зальврнав. Би Сәкүсэрн дуулнав, ухаһарн бас дуулнав. ¹⁶Кемр чи Бурхнд Эрүн Сәкүсэрн ханлт өргжэхлэ, хажуд бөөх улсин кен негнь чини ханлтын хәрүд яһж «Тиигтхэ!» гиж келхмб? Чамаг ю келжэхиг тер меджэхш. ¹⁷Чи Бурхнд сәәнэр ханлт өргнөч, болв ондан күн дасж чаджахш. ¹⁸Би талдан келмүдэр тадна кенәстн болв чигн икэр келжәсндән Бурхнд ханлтан өргжәнөв. ¹⁹Болв иткдг улсин хуртт медгддо келэр арвн миһн үгин ормд талдан улсиг сурһхин төлө медгдх тавн үг би келсв.

²⁰Ахнр-дүүнр, ухаһарн бичкүд бичэ болтн. Му юмнд бичкүдүд мет болтн, болв ухан-санаһарн икчүдлэ әдл болтн. ²¹Бурхна Бичгт иигж бичэтэ: «Би эн улст медгддо келэр келжэх улсар дамжад келнөв, талдан орна улсар дамжад келнөв, болв тиигв чигн тедн Намаг соңсшго гиж Деед Эзн келжәнэ». ²²Тиигэд медгддо келэр келлһн иткдг улсин төлө биш, эс иткдг улсин төлө онц темдг болжана. Әәлдхл эс иткдг улсин онц темдг биш, иткдг улсин онц темдг. ²³Кемр иткдг улс цугтан цуглрад, медгддо келэр күүнджэхлэ, эгл улс эс гихлэ Бурхнд иткдго улс орж ирхлэрн, «тадн адржанат» гиж келшгой? ²⁴Болв кемр цугтан әәлджэх цагт Бурхнд эс иткдг күн, эс гихлэ эгл күн орж ирхлэ, тер күүнә килнцнь әәлдхлэр илдкгдх. Соңжасарн тер зарһла харһх. ²⁵Терүнә нуувч седвәрнь илдкгдх, тер элкдәд, Бурхнд мөргәд келх: «Тадн дунд йосндан Бурхн бәәж!»

Иткдг улсин хургин диг-даран

²⁶ Ахнр-дүүнр, би иигж ухалжалав. Тадн хамдан цуглрхларн, тадна негнд частр бээнэ, хойрдгчднь ном, талданднь Бурхнас илднь келх үг бээнэ, талданднь медгддго келэр келх арн бээнэ, бас негнь медгддго келэр келсиг цөөлх арн бээнэ. Эдн цугтан иткдг улс батрулхин төлө бөөхмн болжана. ²⁷ Кемр кен нег күн медгддго келэр келжэхлө, тиигхлө хойрнь эс гихлө, зуг һурвнь чеерүдэр келтхэ. Тиигхлэрн негнь ю келжэхиг цөөлх зөвтө. ²⁸ Кемр медгддго келэр келсиг цөөлхдг күн уга болхла, тиигхлө медгддго келэр келхэр седжэсн күн хургт тагчг бөөтхэ, зуг бийдэн болн Бурхнд келтхэ. ²⁹ Хойр эс гихлө һурвн ээлдэчнр келтхэ, цуглрсн улс цугтан келсн үгмүдинь үнлтхэ. ³⁰ Кемр цуглрсн улс дундас негнь Бурхнас илдкн авчахла, тиигхлө келжэсн күн тагчгрх йоста. ³¹ Тадн сурһмж болн урмд авхин төлө цугтан селгөһөр ээлдхл кеж чаджанат. ³² Ээлдхлин билг ээлдэчин медлд бөөх йоста. ³³ Бурхн диг-дара эвдлһнө Бурхн биш, эвин Бурхн болжана. Тадн Бурхна улсин цуг багмудар цуглрхла, ³⁴ күүкд улс тагчг бөөтхэ. Теднд келх зөв өгчөхш, Закана некврэр тедн соңсхврта бөөх йоста. ³⁵ Кемр тедн ю болв чигн дасхар седжэхлө, гертэн эврәннь залуһасн сурх йостат. Яһад гихлө, күүкд күүнд хургт келхд ичртө. ³⁶ Бурхна үг таднас һарви? Эс гихлө зуг һанцхн таднд күрви? ³⁷ Кемр бийэн ээлдэчд, эс гихлө Эрүн Сәкүсн һарджах күүнд тоолжахла, тиим күн мини бичжэсиг цугтаһинь Деед Эзнэ заавр мөн гиж нанла зөвшөрх йоста. ³⁸ Энүг һазалжах күүг, тадн бас һазалтн. ³⁹ Тиигэд, ахнр-дүүнр, ээлдхэр шунтн, болв медгддго келэр келжэхиг бичө хөртн. ⁴⁰ Зуг цугтан диг-даратаһар болн сән кевәр күцөгдх йоста.

Христосин әмдрлһн

15 Ахнр-дүүнр, мини цөөлһж өгсн Сән Зәнгин тускар таднд бас нег дәкж сана орулхар седлөв. Тадн терүг авад, эврәннь ул келәт. ² Кемр тадн мини цөөлһж өгсн Сән Зәнг бәрхлө, хара эс итксмн болхла, тадн Сән Зәнгәр дамжад авргдвт. ³ Хамгин һол төрнь — авсан би таднд өглөв. Бурхна Бичгт бичгдсәр Христос мана килнцәс кәлтә үкв. ⁴ Бурхна Бичгт бичгдсәр Христос оршагдла, дәкәд һурвдгч өдртән әмдрлө. ⁵ Хөөннь Кепт тер үзгдв. Дәкәд арвн хойр сурһульчнрт. ⁶ Дәкәд Христос тавн зу

Һар аһнр-дүүнрт дегц үзгдв. Теднә ик зунь ода чигн әмд, зәрмснә өнгрж одв. ⁷Дарунь Христос Яковд болн апостолмудт цугтаднә үзгдв. ⁸Би чик биш цагт һарсн күүнлә әдл болсн бийнә хамгин сүүлднә нанд үзгдв. ⁹Би апостолмудын хамгин чинр угань болжанав. Би, нам апостол гих нер зүүх зөв угав. Яһад гихлә, би Христост иткдг улсиг дажрдг биләв. ¹⁰Болв Бурхна цаһан санаһар би тиимв. Бурхна хәэрлт нанд киидән давсн уга: апостолмудас цугтаһаснә икәр би кәдлв. Зуг би биш, мини дотрк Бурхна хәэрлт тиигв. ¹¹Би әс гихлә тедн таднд тиигж цә-әлһв, тадн тиигж итквт.

Үксн улсиг әмдрүлһн

¹²Кемр Христос үкәд әмдрлә гиж цәәлһгджәхлә, тадна зәрмснә үкснә хөөн әмдрдмн биш гиж келжәхмб? ¹³Болв үкснә хөөн әмдрдго болхла, тиигхлә Христос чигн әмдрүлгдсн уга. ¹⁴Кемр Христос әс әмдрүлгдсн болхла, тиигхлә, бидн киидән Сән Зәнг цәәлһжәнәвидн, тадн киидән иткжәнәт. ¹⁵Түүнәс даву бидн Бурхна тускар худл келдг улс болжанавидн. Яһад гихлә, Христосиг үкснә хөөн Бурхн әмдрүлв гиж бидн терүнә тускар герчлләвидн. Болв кемр үксн улс дәкж әмдрдгонь үнн болхла, тиигхлә Бурхн Христосиг әмдрүлсмн уга. ¹⁶Яһад гихлә, кемр үксн улс әмдрдго болхла, тиигхлә Христос әмдрүлгдсн уга. ¹⁷Кемр Христос әс әмдрүлгдсн болхла, тадн харжаһар иткжәнәт, тадн ода күртл килнцд авлгдж бәәнәт. ¹⁸Түүшн Христост иткәд үксн улс мөнк зовлдн орв. ¹⁹Кемр бидн эн жирһлдән Христост нәәлжәхлә, бидн цугтаһаснә хөв уга улс болжанавидн. ²⁰Болв Христос үкәд әмдрүлгдлә! Әннә үксн улс бас әмдрүлгдх гисиг лавлжана. ²¹Эн делкәд үкл негхн күүһәр дамжад ирснлә әдләр үкләс әмдрүлһн негхн күүһәр дамжад ирв. ²²Цугтан Аадмла нииләд үксн мет мел тиим кевәр цугтан Христосла ниилсндән әмдрүлгдх. ²³Зуг күн болһн чик диг-дараһар әмдрүлгдх: түрүләд Христос, Терүг ирхләг Терүнә болсн улс әмдрүлгдх. ²⁴Тиигәд эн орчлнгин чилгч ирх. Харджаһ, йос бәржәх болн күчтә сәкүсдиг Христос уга кеснәннә дару залвран Эцк Бурхнд Тер бәрүлж өгх. ²⁵Яһад гихлә, Бурхн цуг дәәсиг дииләд Христосин кәлд хайтл, тер кем күртл Христос залх йоста. ²⁶Уга кегдх сүүлнк дәәсн – үкл. ²⁷Яһад гихлә, «Бурхн цугтаһинь Терүнә кәлд кевтүлв». «Цугтан» гисн тоод Бурхн оржаһш, эн Әврән цугтаһинь Христосин медлд

орулв. ²⁸ Бурхн цугтаһинь Христосин медлд орулхла, тиигхлэ Көвүнэ, Христос, Эврэн Терүнэ медлд цугтаһинь орулсн Бурхна медлд орх. Тиигэд Бурхн цугтаһинь залх. ²⁹ Үксн эмтнэ төлө уснд кирслгдснь ю кежэхмб? Кемр үксн эмтиг эмдрүлдго болхла, теднэ төлө ю хээж уснд кирслгдхмб? ³⁰ Агчм болһн бидн ю хээж эмэрн шордхмб? ³¹ Ахнр-дүүнр, би өдр болһн үкл үзнэв. Би энүнд ик санаһар андһар өгчэнэв. Мана Деед Эзн Исус Христосин өмн би таднар эн ик сана зүүнэв. ³² Эмтнэ хөлөцөр келхлэ, Епест бөөх аңудла ноолдхд нанд ямаран олз орла. Кемр үксн эмтиг эмдрүлдго болхла, «ода идэд уухмн, яһад гихлэ, маңһдур үкч одхвидн». ³³ Бичэ меклгдтн. «Му хань күүг үрэнэ». ³⁴ Шинэс ухатаһар бөөһэд, килнц һарһдган хайтн. Тадна зэрмснь Бурхиг медхш гиж тадниг би ичэхэр бөөнэв.

Цогц-махмудыг эмдрүлһн

³⁵ Зэрмнь иигж сурх: «Үксн эмтн яһж эмдрдв? Тедн ямаран цогцта болхмб?» ³⁶ Һэргтэч! Тэрэнэ эк чи тэржэхлэ, үкчкэд тер урһад һарх. ³⁷ Урһмл кевтнь чи тэржэхшч, келхд буудян эс гихлэ талдан йирин нег умш тэржэнэч. ³⁸ Эн экнд Бурхн эврэннь таалар урһц өгчэнэ. Бурхн умш болһнд кергтэ урһц өгнэ. ³⁹ Цогц болһн эдл биш. Күн нег бөөдлтэ цогц-махмудта, аңуд талдан, шовуд – талдан, заһсд – талдан. ⁴⁰ Тенгрт болн һазр деер эврэ дүрсн бөөнэ. Тенгрин дүрснэ туурмж һазр деерксин дүрснэ туурмжас йилһрнэ. ⁴¹ Нарна туурмж негн, сарин туурмж ондан, одд эврэ туурмжта. Одн болһн талдан оддас эврэннь туурмжарн йилһрнэ. ⁴² Үксн улс эмдрүлдх цагт бас тиим болх. Үксн цогц һазрт булгдна, эмдрүлхлэ мөнк болх. ⁴³ Мунь булгдна, сәнэ эмдрүлдгднэ. Күчн татунь булгдна, чидлтэнь эмдрүлдгднэ. ⁴⁴ Һазра цогц-махмуд булгдна, Эрүн Сәкүснэ өгсн цогц-махмуд эмдрх. Һазра цогц-махмуд бөөнэ, Эрүн Сәкүснэ өгсн цогц-махмуд бөөнэ. ⁴⁵ Бурхна Бичгт иигж келгдженэ: «Түрүнк күн Аадм эмтэ-киитэ болв», сүүлнк Аадм болхла жирһл өгдг сәкүсн болв. ⁴⁶ Түрүләд Эрүн Сәкүснэ өгчөх жирһл иржэхш, һазра иржэнэ. Терүнэ хөөн Эрүн Сәкүснэ өгчөх жирһл ирх. ⁴⁷ Түрүнк күн һазрин шораһас үүдэгдж, хойрдгч күн – тенгрэс. ⁴⁸ Һазра улс һазрин күүнэ бөөдлтэ, тенгрин улс тенгрэс ирсн күүнлэ эдл болх. ⁴⁹ Һазра күүнэ дүрстэ болснла эдлэр тенгрин күүнэ дүр зүүхвидн. ⁵⁰ Ахнр-дүүнр, махмуд болн цусн Бурхна орн-нутга өнч авачнь

болдмн биш гиж би таднд келжэнэв. Үкх юмн мөнк өнч эзлж чадшго. ⁵¹⁻⁵²Би таднд нуувч келжэнэв: бидн цугтан үкшговидн, болв сүүлнк бүрә-бүшкүр татхла, генткн цугтан нег агчмд ондархвидн. Юнгад гихлэ, бүшкүр татхла, үксн эмтн эмдрэд мөнк бөөдлтэ болх, бидн ондархвидн. ⁵³Эн үмкөрдг үмкөрдгод хүврх йоста, үкдгнь мөнк бөөдлтэд хүврх йоста. ⁵⁴Үмкөрдгнь үмкөрдгод, үкдгнь мөнк бөөдлтэд хүврхлэ, тиигэд: «Үкл алгдв, Диилвр!» – гиж бичсн үгмүд бүтх. ⁵⁵«О, үкл, чини диилвр альдв? О, үкл, чини хорн альдв?» ⁵⁶Үклин хорн – килнц. Килнцин күчнь – закон. ⁵⁷Болв Бурхнд ханлт. Эн мана Деед Эзн Иус Христосар дамжад маднд диилвр өгв. ⁵⁸Тиигэд мини дурта ахнр-дүүнр, батар алмацлго бөөтн. Кезэ чигн Деед Эзнэ көдлмш кетн. Деед Эзнэ төлө кесн тадна көдлмштн хара бишнь медтн.

Иткдг улсин төлө цуглуулжаха мөңгн

16 Бурхна улсин төлө цуглуулгджаха мөңгнэ тускар. Үалатьяд бөөх иткдг улст мини келснлэ өдлэр тадн тиигж кетн. ²Олсн мөңгнлэхэн ирлцүлж долан хонгин нарн өдр күн болһн эврәннь мөңгнэсн хоршаһад бөөтхэ. Намаг ирхлэ, дэж цуглуулго белн болдгар бөөтн. ³Би ирхлөрн, тадна шүүж авсн улст селвгтэ бичг өгнэв. Тедниг тадна цуглуулж авсн мөңгиг күргтхэ гихэд Ерусалим тал илгэнэв. ⁴Кемр нанд тиигэрэн йовх кергтэ болхла, тедн нанла йовх.

Павельн зура

⁵Би Македониг һатлад, тиигэд тадн тал ирхв. Яһад гихлэ, би Македоняр дэврж йовх йостав. ⁶Танад би цаг зуур бөөхв, болв үвлзэд чигн бөөхв. Нанд тадн цааранднь һазр эрглһнд дөңгөн күргхит. ⁷Яһад гихлэ, ода би таднла адһмта йовад харһхар седжэхшв. Кемр Деед Эзн зөв өгхлэ, танад цаг зуур бөөхэр би нөөлжэнэв. ⁸Епест би тэвдгч өдрин нэр күртл бөөхв. ⁹Яһад гихлэ, тенд олн өшөтн бөөв чигн, туста көдлмш кехд үүдн өргөр нанд секэтэ. ¹⁰Кемр тадн тал Тимофей ирхлэ, юмнас бичэ өөтхэ, тадн хэлэн бөөтн. Юнгад гихлэ, тер нанла өдл Деед Эзнэ төлө көдлжэнэ. ¹¹Нег чигн күн терүг бичэ һолтха. Нан тал хэрү ирдгэр терүнд һазр эргэд йовлһнднь дөң болтн. Би терүг ахнр-дүүнрэн дахулад ирхинь күлэжэнэв. ¹²Апол ахин

тускар. Ахнр-дүүнртэһэн тер таднд одтха гиж би терүг йир сурлав. Болв ода деерэн тер йовхар седжэхш, зуг чөлэн болхла, тер ирх.

Товчлгч үг

¹³Сагар бээтн, итклдэн бат болтн, зөргтэ болн чидлтэ болтн. ¹⁴Кежэх тоотан дуран өгч кетн. ¹⁵Тадн Степаниг болн терүнэ өрк-бүлиг меднэлмт. Ахьяд бөөх Христост иткдг улсин түрүңкснь тедн болжана. Бийэн тедн Бурхна улст церглхэр нерэдв. Би суржана, ¹⁶теднлэ көдлжэх болн теднлэ церглжэх улсин хардврт соңсхврта болтн. ¹⁷Степан Портунат болн Ахьяк ирснд би байрлжана. Тедн нанд тадн угаһар дугу болжасн юм өгв. ¹⁸Тедн нанд таднла эдл урмд өгв. Тиим улсиг күндлтн. ¹⁹Азийд бөөх иткдг улс менд келүлжэнэ. Экүль болн Приска, теднэ герт хурдг иткдг улс бас тадниг Деед Эзнлэ ниилснтн халунар мендлжэнэ. ²⁰Ахнр-дүүнр цугтан таднд мендэн илгэжэнэ. Нег-негнлэһэн эрүн үмслһэр мендлтн. ²¹Би эврәннь һарар таднд бичжэнэв: Павелас менд. ²²Деед Эзнд дурлдго күн мөнкинд харалла харһтха. О, Деед Эзн, ир!* ²³Таднла Деед Эзн Исусин хээрлт бөөтхэ. ²⁴Цуг таднла Исус Христосла ниилснд мини дурн бөөтхэ!

* Энд арамей келэр *Марана та* гиж бичэтэ.